

GEMEENTEPROGRAMMA
2010 - 2014

STABIEL BETROKKEN CHRISTENUNIE

10
jaar

ChristenUnie

INHOUD

1. INLEIDING	2
2. DIENSTBARE OVERHEID	3
2.1. Rol van gemeente	4
2.2. Veiligheid	5
2.3. Financiën	7
3. DUURZAME LEEFOMGEVING	9
3.1. Ruimtelijke Ordening en Wonen	10
3.2. Natuur, milieu en klimaat	12
3.3. Mobiliteit	13
3.4. Economie	14
4. SAMENLEVING	17
4.1. Jeugd, gezin en onderwijs	18
4.2. Zorg, welzijn en sociale zaken	20
4.3. Sociale samenhang	23
KANDIDATENLIJST	25

1. INLEIDING

Christelijk-sociaal: dienstbaar en duurzaam

De ChristenUnie is er voor u! Juist in moeilijke tijden willen wij als christelijk-sociale partij de handen uit de mouwen steken en ons inzetten voor u en voor onze gemeente. Dat doen we vanuit een sterke persoonlijke betrokkenheid bij de samenleving en vanuit onze christelijke overtuiging.

Als inwoners van onze gemeente zijn we geen losse individuen die met de rug naar elkaar toe staan. We zijn als mensen en samenlevingsverbanden op elkaar aangewezen. Wij willen daarom ruim baan geven aan die gemeenschappen waarin zorg en verantwoordelijkheid opbloeien. Gezinnen, scholen, kerken, bedrijven en organisaties van burgers (sportclubs, verenigingen e.d.) vormen de basis van de samenleving. Daarin wil de ChristenUnie investeren.

Religieuze en culturele verschillen kunnen in de praktijk lastig zijn, maar als we elkaar de ruimte geven en elkaar respecteren, dan kan diversiteit de gemeenschap versterken.

Wij zetten ons in voor de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging en voor het bijzonder onderwijs. Wij zetten ons in voor duurzame economische ontwikkeling.

Goede zorg voor de schepping en dus voor mens, natuur, landschap en milieu heeft onze grote aandacht en betrokkenheid.

Het is een belangrijke taak van de gemeente om criminaliteit en overlast tegen te gaan. Met elkaar kunnen we iets doen tegen hufferigheid op straat en vervuiling van onze leefomgeving.

De ChristenUnie heeft oog voor mensen, hun welbevinden en hun relaties. Niemand leeft voor zichzelf en niemand mag aan zijn eigen lot worden overgelaten. We geloven dat mensen tot bloei komen als ze zich voor elkaar verantwoordelijk voelen en zorg dragen voor elkaar

2. DIENSTBARE OVERHEID

2010-2014

De bestuursperiode van 2010 tot 2014 kenmerkt zich net als de afgelopen periode door een groeiende verantwoordelijkheid van gemeenten. De afgelopen jaren zijn allerlei taken gedecentraliseerd (overgedragen van het Rijk naar de gemeenten), bijvoorbeeld op het gebied van werk, bijstand, inburgering, zorg en welzijn. De gemeente wordt steeds meer gezien als de overheid waar het beleid begint. Tynaarlo staat voor de uitdaging deze versterkte positie om te zetten in resultaat. Dat vraagt om visie en bestuurskracht, om een betrouwbare en daadkrachtige overheid.

Dienstbaar

De gemeente is ook een dienstbare overheid en bondgenoot van de samenleving. Dat betekent niet mensen plat knuffelen of betuttelen. Dat betekent wel zoveel mogelijk verantwoordelijkheden in de samenleving laten of daar terugleggen. Het betekent op z'n minst verantwoordelijkheden delen met partners in de samenleving. De gemeente ondersteunt daarbij, faciliteert en stelt waar nodig grenzen. Op deze manier draagt de overheid bij aan een bloeiende samenleving.

Een dienstbare overheid vraagt om dienstbare raadsleden, wethouders, burgemeester en ambtenaren. De ChristenUnie wil een gemeentelijke organisatie die dienstbaar is aan de samenleving en zoveel mogelijk via één loket open, transparant, service- en klantgericht handelt. De ChristenUnie staat dicht bij de burger en zet daarom buurten, wijken en dorpen centraal. ChristenUniepolitici willen betrouwbaar zijn en open en transparant hun afwegingen maken.

Dienstbaarheid is niet soft en is ook niet alleen maar dienstbaarheid aan burgers (niet alleen maar 'u vraagt, wij draaien'). Het is ook dienstbaarheid aan het algemeen belang en aan de publieke gerechtigheid. Daarin heeft de overheid ook een duidelijke eigen verantwoordelijkheid.

In de volgende paragrafen willen we aangeven hoe we de rol van de gemeente, veiligheid en financiën zien in onze gemeente voor de komende jaren.

De ChristenUnie staat dicht bij de burger en zet daarom buurten, wijken en kernen centraal. Uw vertegenwoordigers van de ChristenUnie willen betrouwbaar zijn en open en transparant hun afwegingen maken.

2.1 ROL VAN GEMEENTE

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

Decentralisatie

Veel taken zijn terechtgekomen op gemeentelijk niveau. Dat past bij de visie van de ChristenUnie. De gemeente staat het dichtst bij de burger. Voor die zaken die bij uitstek de burger treffen is dit het beste niveau van uitvoering en verantwoording. Het Rijk moet daar ook voldoende middelen voor geven. De gemeente moet wel grip kunnen houden op haar eigen taken. Keuzes voor schaalvergroting willen wij maken op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid.

Wijken en buurten

Deze lijn doortrekkend binnen de gemeente wil de ChristenUnie ook serieus kijken naar mogelijkheden om wijken, buurten en dorpen meer eigen verantwoordelijkheden te geven, zo mogelijk ook met eigen budgetten. In den lande zijn voorbeelden te zien van wijk- en buurtbeheer waarvan het kennismaken naar het oordeel van de ChristenUnie zeer de moeite waard is.

Lokale overheid

Binnen de lokale overheid zien wij een veranderende rol van de burgemeester. Zijn bevoegdheden zijn groot en door de tijd heen verruimd. Zo is de burgemeester lid van het regionaal college, de lokale driehoek (politie) en de veiligheidsregio. Ook kan hij tijdelijke huisverboden en gedwongen opvoedingsondersteuning opleggen. Verantwoordelijkheid vraagt verantwoording afleggen aan een democratisch gelegitimeerd orgaan, de gemeenteraad dus. De ChristenUnie wil dat het college van burgemeester en wethouders actief zoveel mogelijk verantwoordelijkheden deelt met de gemeenteraad.

Programmapunten:

- De ChristenUnie wil de burgers zoveel als mogelijk is de bij het beleid betrekken. Het is belangrijk om burgers in een vroeg stadium te betrekken en te activeren.
- De ChristenUnie wil wijken, buurten en dorpen meer eigen verantwoordelijkheden geven, eventueel ook met eigen budgetten
- De ChristenUnie wil helderheid bieden aan de burger. Wij willen zichtbaar maken wat de burger van de gemeente kan verwachten. Wij willen een gemeentelijke organisatie, gemaakt voor de burger en de ondernemer en ingericht vanuit de 'één loket'-gedachte met een meldpunt voor overbodige regelgeving.
- Burgemeester en college dienen zich beter te verantwoorden voor hun inzet in gemeenschappelijke regelingen, regionaal college (politie), driehoek en veiligheidsregio.
- De ChristenUnie staat een sobere overheid voor die ruimte geeft aan het particuliere initiatief.

- De ChristenUnie wil bevorderen dat millenniumdoelstellingen behaald worden zonder te vervallen in bemoeizucht en het voor de burger te willen oplossen. Waar wij zelf aan zet zijn geven wij het goede voorbeeld.

2.2 VEILIGHEID

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

De overheid is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. Maar ook burgers, zowel individueel als collectief, hebben hierin een rol. Overheid en burgers werken samen aan een veilige en leefbare samenleving, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheden.

De overheid staat voor een duidelijke **handhaving** van normen en waarden. Vertegenwoordigers van de lokale driehoek (burgemeester, politie en justitie) hebben daarin elk hun eigen taak en zorgen voor een nauwe, efficiënte en doeltreffende samenwerking.

Ook het **voorkómen** van normoverschrijdend gedrag is belangrijk. Handhaving en preventie dienen in evenwicht te zijn. Partners in preventie zijn onder andere welzijnswerk, jeugdzorg, onderwijs en gezondheidszorg. Samenwerking tussen al deze partijen is van belang, maar mag niet uitmonden in overleg zonder resultaten. De gemeente kan hierin een (pro-)actieve en regisserende rol vervullen. Integrale aanpak van het veiligheidsbeleid is daarom noodzakelijk. De gemeenteraad moet daarvoor de gewenste kaders vaststellen.

Veilig op straat

Burgers zijn actief betrokken bij veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Burgers zijn de oren en ogen van de politie. Overlastgevend en crimineel gedrag moeten daarom blijvend gemeld worden bij de politie. Burgers spreken hun medeburgers aan op ongewenst en asociaal gedrag waarbij hun eigen veiligheid natuurlijk niet uit het oog mag worden verloren. Burgers hebben respect voor hun medeburger, andermans eigendommen en de leefomgeving. De gemeente kan de inzet van de burgers versterken door zogenaamde Boa's (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) in te zetten. Deze zijn het aanspreekpunt voor de burgers en zo een verlengstuk van de politie. Hij/zij kunnen de politie ontlasten bij parkeer- en verkeersovertredingen.

Aanpak van probleemjongeren: hard als het moet, zacht als het kan.

Gedogen?

De ChristenUnie is tegeneen te terughoudend beleid in het terugdringen van drugs, coffeeshops, drankketen, (illegale) prostitutie en andere situaties die veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Gedogen is geen oplossing, het creëert alleen maar weer nieuwe problemen. De overheid stelt duidelijk wat wel en niet mag en heeft oog voor onderliggende problemen.

Veiligheidsregio

Heel belangrijk is de participatie van de gemeente Tynaarlo in de Veiligheidsregio Drenthe. De bevolking moet niet alleen in de gemeente Tynaarlo veilig zijn en zich overal veilig voelen, vooral ook in de leefomgeving. Ook in breder verband geldt dat we samen sterker zijn, elkaar nodig hebben en

professioneel kunnen handelen. Het gaat hier vooral om de regionale brandweer en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Programmapunten:

- Eén politieadres in de drie grootste dorpen van de gemeente en 'blauw' op straat.
- De gemeente gaat de inzet van de burgers versterken door zogenaamde Boa's (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) aan te stellen.
- Een voldoende sterk en goed geoefend brandweerkorps. Onze 'vrijwillige brandweer' verdient alle aandacht en steun van het gemeentebestuur.
- De zorg voor lage drempels voor het doen van aangifte
- Een alcoholpreventiebeleid, vooral gericht op de jeugd en in samenwerking met alle betrokken partijen. Vooral voorlichting.
- Lokale veiligheidsmonitor(en)
- Overwegen van het instellen van een jeugdbrandweer om de betrokkenheid van de jeugd te bevorderen.
- De agent in de klas stimuleren. Veel korpsen geven voorlichting in de klas geen prioriteit meer, maar het is belangrijk dat jongeren hun wijkagent op een goede manier leren kennen.

2.3 FINANCIËN

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

Inwoners worden steeds mondiger en vragen verantwoording van de gemeente. De ChristenUnie staat hier positief tegenover omdat het terecht is dat het bestuur in het openbaar verantwoording aflegt. Het gaat over de besteding van *publieke* middelen. Het is de dure plicht van het gemeentebestuur om duidelijk te maken waaraan ze haar geld uitgeeft en hoe dit bijdraagt aan de bloei van de gemeente, zeker in economisch moeilijkere tijden.

Financieel beheer

Het gemeentebestuur heeft de plicht om jaarlijks te zorgen voor evenwicht tussen inkomsten en uitgaven: een reëel sluitende begroting is de norm. Een meerjarenraming is noodzakelijk om op middellange termijn goed zicht te houden op de financiële situatie van de gemeente.

Het opbouwen en bewaken van een goede reservepositie is belangrijk om eventuele tegenvallers op te vangen. Bestemmingsreserves en voorzieningen moeten regelmatig getoetst worden op de actuele behoefte.

Belasting en tarieven

De OZB is de belangrijkste belasting die de gemeente 'vanaf haar eigen grondgebied' mag heffen. De hoogte van de OZB-tarieven is bij uitstek een politieke afweging. De jaarlijkse aanpassing van de OZB-tarieven moet plaatsvinden op basis van heldere beslisregels.

De ChristenUnie vindt dat het gemeentebestuur zich terughoudend moet opstellen waar het gaat om het verhogen van de lastendruk voor de inwoners. Efficiëntieverbetering moet een voortdurend proces zijn onder andere om de lokale lastendruk binnen de perken te houden.

Kwijtschelding

Indien de financiële draagkracht van burgers daartoe aanleiding geeft, behoort kwijtschelding van verschuldigde belasting(en) en heffingen in individuele gevallen tot de mogelijkheid. Het gemeentebestuur maakt duidelijk op welke wijze een verzoek tot kwijtschelding kan worden ingediend. Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk onderdeel van beleid in de strijd tegen sociaal isolement en armoede. Het College van B&W moet zich inspannen om het kwijtscheldingsbeleid bekend te laten zijn bij de groepen waarvoor het bedoeld is.

Grondbedrijf

De gemeente Tynaarlo heeft een grondbedrijf, het Ontwikkelbedrijf Tynaarlo (OBT). Binnen het grondbedrijf moet de gemeenteraad kaders stellen voor de volgende onderdelen:

- Voeren van actief of passief grondbeleid, bijvoorbeeld door het al dan niet innemen van strategische grondposities;
- Beschikbaar stellen van (uitvoerings)kredieten

- mate van risico dat binnen het grondbedrijf gedragen kan worden
- wie de regie voert over projecten (gemeente, projectontwikkelaars of gezamenlijk)
- omvang van een passende reserve
- regels voor de uitname uit de reserves van het grondbedrijf en hiermee samenhangend de resultaatbestemming en de jaarlijkse bijdrage aan de algemene begroting.

Risicomanagement

Bij de begroting en de jaarrekening moet ruime aandacht worden geschonken aan de risicoparagraaf. De belangrijkste risico's moeten in de verplichte paragraaf 'weerstandsvermogen' worden benoemd en van bedragen worden voorzien. (Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten).

Treasury-statuut

In het najaar van 2008 heeft de wereld gemerkt dat banken kunnen omvallen. Omdat gemeenten met publieke middelen omgaan, moet het treasury-statuut en het hierop gebaseerde beheer van gelden en financieringsmiddelen goed op orde zijn. In ieder geval moet duidelijk en solide beleid worden ontwikkeld over het uitzetten van tijdelijk 'overtollige' middelen, spaargelden en beleggingen

Subsidiering

Financiële ondersteuning van maatschappelijke activiteiten is een hulpmiddel om de samenleving tot bloei te laten komen. In beleidsnota's moet helder worden vastgelegd wat de bedoeling is van gemeentelijke financiële ondersteuning en welke effecten van de subsidie verwacht worden. De zorgvuldigheid eist dat ook veel aandacht wordt besteed aan de subsidiegrondslagen.

Het subsidiebeleid moet zijn vastgelegd in een algemene subsidieverordening en in goed onderbouwde uitvoeringsbesluiten.

Programmapunten:

- Jaarlijks een sluitende begroting, zowel bij de structurele gelden als bij de 'eenmalige' (incidentele) gelden.
- Helderheid over het 'meerjarenperspectief' waarbij gemaakte keuzes in beginsel als taakstellend moeten worden beschouwd.
- Raad en college moeten blijvend streven naar verhoging van de informatiewaarde van de programmabegroting en het hierop gebaseerde jaarverslag.
- Goede afweging van ambitieniveau van de gemeente en de hoogte van de gemeentelijke lasten.
- Structurele lasten moeten met 'structurele middelen' worden gefinancierd.
- Kostenbegrotingen dienen reëel te zijn inclusief een transparant percentage 'onvoorzien'. Dus niet 'robuust' begroten.
- Door afschrijvingen vrijgekomen gelden aan rente dienen ten gunste van de exploitatie van de betr. projecten geboekt te worden.

3. DUURZAME LEEFOMGEVING

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

Een centraal begrip bij de ChristenUnie is **verantwoordelijkheid**. Verantwoordelijkheid voor mensen en de inrichting van de samenleving, maar ook verantwoordelijkheid voor natuur en milieu. Ook dat is christelijk-sociaal.

De ChristenUnie hecht bijzondere waarde aan een duurzame leefomgeving. Wij willen als goede rentmeesters op een verantwoordelijke en dus duurzame manier omgaan met de schepping. Dat bepaalt onze keuzes op terreinen als natuur, energie en klimaat, maar ook op het gebied van afval, mobiliteit en bebouwing. Wij zijn **beheerders** van Gods schepping, rentmeesters, niet de verbruikers ervan. Hoewel veel milieu- en klimaatbeleid op Europees, of zelfs op wereldniveau gemaakt wordt, kan ook de gemeente een bijdrage leveren. Allereerst via haar voorbeeldfunctie. Sommige gemeenten (waaronder de gemeente Tynaarlo) zijn al 'millenniumgemeente'.

Verduurzaming is niet gemakkelijk, maar wel noodzakelijk. Soms is het lastig draagvlak te vinden. Niemand wil een kolencentrale in de achtertuin, maar vaak ook geen windmolen. Soms is het financieel moeilijk, maar duurzaamheid mag geen sluitpost zijn op de begroting.

Het is de taak van de gemeentelijke overheid zulke belangenafwegingen te maken. Niets doen is geen optie meer.

De verschillende belangen zoals **groen, water, wonen, en wegen** overvragen de beschikbare ruimte. Het wordt steeds belangrijker dat de overheid duidelijke ruimtelijke keuzes maakt. De belangen van bestaande en nieuwe ruimtevragers moeten goed worden afgewogen. De overheid moet daar zijn werkwijze op aanpassen. Integraal en gebiedsgericht werken zal opgezet en uitgebouwd moeten worden. De overheid heeft daarbij niet meer alle kaarten in handen, maar treedt vaak op als overlegpartner of als regisseur in het speelveld met andere partijen.

Samenwerking vraagt om **overleg** met velerlei betrokkenen, zoals medeoverheden, grondeigenaren en belangenorganisaties. Dat vergt veel tijd. Maar door belanghebbenden in het voortraject goed te betrekken, kunnen vaak bezwaren later in het proces worden ondervangen. De nadruk moet liggen op participatie, om langdurige (en kostbare) juridische procedures te voorkomen. Dit sluit aan bij de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, waar het accent ligt op overleg vooraf in plaats van toetsing achteraf.

Samenwerken kan ook heel goed in het beheer van de openbare ruimte. In projecten als 'Schoon, heel en veilig' werken gemeente, politie, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties samen aan een leefbare samenleving.

3.1 RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

De ChristenUnie wil zorg voor de kwaliteit van onze leefomgeving. Bij het bepalen van de behoefte aan huisvesting en bedrijventerreinen moeten de recente economische en demografische ontwikkelingen meegewogen worden. Dit betekent dat wij het belangrijk vinden zorgvuldig te bouwen en te bewaren wat waardevol is.

Bewaren

- We kiezen voor zoveel mogelijk behoud van het groene buitengebied. Uitbreiding is in principe niet aan de orde zolang inbreidingslocaties beschikbaar zijn. De ChristenUnie is voorstander van meervoudig ruimtegebruik, maar met beperkt aantal woonlagen. Hoogbouw past niet in onze groene gemeente, maar we zien mogelijkheden om bovenwinkels en dergelijke woningen te bouwen
- We willen de verrommeling van het buitengebied tegengaan. De ChristenUnie is een warm voorstander van herstructurering van bedrijventerreinen en clustering in regionale terreinen.
- De positie van de landbouw is hierin essentieel als drager van het buitengebied. Deze bedrijfstak is in ontwikkeling door schaalvergroting, verbreding (nevenactiviteiten) en verdieping (biologische landbouw). Bij een visie op het buitengebied is het noodzakelijk dat er duidelijkheid komt over het toekomstperspectief van de landbouw, waarbij alle belangen in het buitengebied tegen elkaar zijn afgewogen.

Bouwen

- We vragen aandacht voor de kwaliteit van onze leefomgeving. Deze wordt bepaald door de openbare ruimte, die meer is dan de restruimte na bebouwing. Nieuw te bouwen wijken moeten een zelfde opbouw krijgen, de ontwikkeling waarbij er minder woningen nodig zijn dan eerder gedacht, biedt hier ruime mogelijkheden voor.
- We stimuleren het bouwen met duurzame materialen.
- We bevorderen “levensloopbestendig” wonen, zodat mensen in hetzelfde huis kunnen blijven wonen als ze dat willen, ook wanneer hun omstandigheden veranderen.
- We bouwen voor de vraag. Het huisvestingsbeleid van de gemeente moet gericht zijn op verschillende doelgroepen. De ChristenUnie pleit voor een nieuw woningbehoefte-onderzoek.
- Er moet aandacht zijn voor het behoud van bestaande monumenten of potentiële monumenten.
- Welstand heeft alles te maken met ruimtelijke kwaliteit. Daarom is gemeentelijk welstandsbeleid onontbeerlijk.

Bedrijventerreinen

- Regionale bedrijventerreinen, gunstig gesitueerd nabij belangrijke ontsluitingsroutes en openbaar vervoer, zijn vanuit ruimtelijk oogpunt te verkiezen boven elke gemeente een eigen bedrijventerrein. Bij het inrichten of aanleggen van bedrijventerreinen komen eerst bestaande

terreinen in beeld, die waar nodig opgeknapt worden. De ChristenUnie wil in Tynaarlo nu geen nieuwe ruimte bestemmen voor bedrijventerreinen.

- Het bedrijventerrein Vriezerbrug blijft zo veel mogelijk bestemd voor lokale bedrijven.

Een klimaatbestendig ruimtelijk beleid

- Ook Tynaarlo geeft zich in het ruimtelijk beleid rekenschap van de klimaatverandering.
- De ChristenUnie steunt het rioleringsplan waarin het relatief schone regenwater wordt afgekoppeld van het riool. Bij reconstructies van wegen, van parkeerterreinen en bij inbreidingsplannen dient hier specifiek op gelet te worden. Ook de inrichting van de Eelder- en Peizermaden als waterberging, in combinatie met natuurbeheer heeft onze instemming.

Programmapunten:

- zoveel mogelijk behoud van het groene buitengebied
- duidelijkheid over het toekomstperspectief van de landbouw, waarbij alle belangen in het buitengebied tegen elkaar zijn afgewogen.
- kwaliteit van onze leefomgeving en openbare ruimte
- bevorderen “levensloopbestendig” wonen
- bouwen voor de vraag
- rekenschap van de klimaatverandering
- bedrijventerreinen op bestaande locaties, wel verbeteren, niet uitbreiden.

3.2 NATUUR, MILIEU EN KLIMAAT

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

We hebben deze wereld van onze Schepper ontvangen om deze op een juiste, duurzame wijze te bebouwen en te bewaren. Wij zijn een schakel in een lange keten; voortbouwend op wat onze ouders ons nalaten en bepalend voor wat onze kinderen straks zullen hebben.

Ons christelijk geloof, dat ons leert om God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf, motiveert ons om in onze activiteiten volop aandacht te hebben voor milieuzorg, natuurbeheer en dus ook voor het klimaat.

Rol van de gemeente

Veel milieutaken zijn gedecentraliseerd en zodoende heeft de gemeente een belangrijke rol bij de vaststelling en uitvoering van het milieubeleid. Op basis van de Wet milieubeheer moet de gemeente een helder, integraal milieubeleidsplan vaststellen

Energie

De ChristenUnie staat volledig achter de doelen uit het klimaatakkoord dat de gemeenten en het Rijk hebben gesloten:

- Een reductie van de uitstoot van broeikasgassen met 30% in 2020 (ten opzichte van 1990), denk hierbij aan CO₂, methaan en stikstofoxiden.
- Een energiebesparing van 2% per jaar.
- Een aandeel van duurzame energiebronnen van 20% in 2020.

Nederland blijft momenteel achter in het gebruik van duurzame energie. De overheid, dus ook de gemeente, heeft een voorbeeldrol. Wij pleiten voor het gebruik van alternatieve energie, daar waar dit een bewezen bijdrage levert aan het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen. Ook het gebruik van zonne-energie willen we stimuleren en de ChristenUnie is voorstander van subsidieregelingen die dit binnen bereik van de 'gewone man' brengt.

De uitstoot van broeikasgassen kan worden verminderd door een toename van het fietsgebruik. Dit kan door de faciliteiten voor fietsers te verbeteren, zoals de aanleg van een fietspadennetwerk. Het gebruik van elektrische fietsen neemt momenteel een grote vlucht. Voordeel van deze fietsen is dat ook oudere bewoners zo langer actief kunnen blijven en minder snel over hoeven te stappen op een auto. We willen het autogebruik ontmoedigen, maar voor het verkeer dat nodig blijft moet een goed verkeersplan zorgen voor een vlotte doorstroming, zonder dat er onnodig omgeden moet worden. Ook dit draagt bij aan een lagere uitstoot van broeikasgas.

Afval en grondstoffen

De gemeente Tynaarlo heeft een goed georganiseerd systeem om afval gescheiden in te zamelen, we zijn daarom blij met de prijsdalingen van het vastrecht. Toch is er ruimte voor verbetering. Er moet gezorgd worden voor voldoende capaciteit, zodat het niet hoeft te gebeuren dat mensen hun afval naast de containers plaatsen omdat deze vol is.

Water De waterberging in de gemeente is van regionaal belang. De afkoppeling van de hemelwateropvang is een goede zaak omdat zo de belasting van de zuiveringsinstallaties wordt verminderd.

3.3 MOBILITEIT

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

De overheid moet zorgen voor een goed niveau van infrastructuur voor wonen, arbeid, verkeer en telecommunicatie, zodat burgers hun economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen. Deze gewenste mobiliteit is een vitaal onderdeel van het totale ruimtelijk beleid. In de visie van de ChristenUnie wordt de vraag naar mobiliteit ingekaderd door drie criteria:

- 1) veiligheid (o.a. verkeersveiligheid, goede bereikbaarheid),
- 2) milieu (bescherming van Gods schepping: mensen, dieren, groen) en
- 3) leefbaarheid (terugdringen lawaai en CO₂-uitstoot, bevorderen hoeveelheid groen, etc.).

Terugdringen automobilititeit

Mobiliteit is geen onbeperkt recht. Niet alleen de overheid, maar ook de burger heeft een grote verantwoordelijkheid om bewust met mobiliteit om te gaan, vanwege de effecten op de kwaliteit van de leefomgeving en het ruimtebeslag van wegen. Het terugdringen van de automobilititeit is een belangrijk thema.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

- Het is noodzakelijk om bij het opstellen van plannen met betrekking tot ruimtelijke ordening een bereikbaarheidstoets en toegankelijkheidstoets in te voeren. Hiermee wordt bereikt dat er met de mobiliteit efficiënt wordt omgegaan.
- In woonwijken worden bij voorkeur 30 kilometer zones aangelegd. Deze worden aangelegd met verhoogde kruispunten, De zogenaamde 'punaïses' worden in Tynaarlo niet meer toegepast, waar aanwezig worden ze vervangen. De zones worden na vijf jaar geëvalueerd op hun effect.
- Ook hier geldt de noodzaak van handhaving in plaats van tolerantie.

Openbaar Vervoer

De gemeente zal zich proactief opstellen richting die overheden die verantwoordelijk zijn voor het openbaar vervoer. Hierbij gaat het ook over het railvervoer. In de participatie in de regiovisie Groningen-Assen dient het openbaar vervoer ook met betrekking tot Tynaarlo een onderwerp van studie te zijn. De ChristenUnie is voorstander van een halte in de geplande lightrailverbinding in Tynaarlo.

Programmapunten:

- Goede bereikbaarheid van openbare voorzieningen, zoals zorgcentra en scholen (bijv. Lentis Zuidlaren).
- Doorstroming van het openbaar vervoer bevorderen. Hier valt onder andere te denken aan uitbreiding vrijliggende busbanen langs de A28.
- Alle haltes waar de gemeente verantwoordelijk voor is toegankelijk maken voor mobiliteitsbeperkten.

- Goede afstemming van de OV-reizigersstromen vanuit de 'haarvaten' in dorpen en kernen, goed afgestemd op de hoofdadere van het NS-netwerk
- Openbaar vervoer moet veilig zijn.

Fietsbeleid

- Het fietsbeleidsplan uitvoeren, evalueren en het regelmatig bijstellen.
- De fietsroutes binnen de gemeente zo veel mogelijk scheiden van het overige verkeer.
- De gemeente werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen.

Transferia

- Transferia moeten goed aansluiten op het reguliere openbaar vervoer, zodat het gebruik van deze transferia voor reizigers een logische keuze is.

3.4 ECONOMIE

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

Centraal in de economische visie van de ChristenUnie staat het besef dat de mens de opdracht heeft de aarde op een verantwoorde manier te “bouwen en bewaren”. Dit betekent voor de persoonlijke sfeer dat ieder dient te zorgen voor zichzelf, zijn gezin, zijn naasten en zijn omgeving en zo zijn mogelijkheden te benutten om zich voor de gemeenschap en tot eer van God te ontplooiën.

Die opdracht kan in groter verband alleen samen worden uitgevoerd, door markt en overheid, ieder in een eigen rol. geheel, en daarom rekening houdt met de schepping en met toekomstige generaties

Een goede **werkgelegenheid** is van belang voor zowel de bedrijven als de gemeente en haar inwoners. Het belang om zoveel mogelijk mensen uit de uitkering te halen en te houden is bijzonder groot. Het geld dat hiervoor beschikbaar is moet efficiënt ingezet worden. Wanneer bedrijven bijdragen in de scholing van jongeren ligt het werk als het ware om de hoek klaar. Jongeren kunnen op die manier beter aan de slag. Het is daarom van belang dat de gemeente in overleg met het bedrijfsleven onderzoekt op welke wijze zij in opleidingstrajecten en om/bij/nascholingen kan bijdragen.

Maatschappelijk ondernemen is daarom ook dat zowel overheid als bedrijfsleven ruimte bieden aan mensen die moeilijker kunnen meekomen

De gemeente voert goed overleg met maatschappelijke organisaties van onder andere werkgevers en werknemers. Afstemming van economische activiteiten binnen de regio is van toenemend belang.

Rol van de overheid / rol van de samenleving

De overheid heeft vooral een regulerende rol. Zelfstandigen dienen op een goede wijze gestimuleerd te worden. In regelgeving rondom bijzondere bijstand horen zij niet buiten de boot te vallen. De gemeente ziet erop toe dat de ruimtelijke, economische en technologische ontwikkeling niet ten koste gaat van de levensvoorwaarden voor mensen, dieren en planten, maar deze zo

mogelijk verbetert. Niet alle economische activiteiten dragen bij aan een ethisch verantwoorde maatschappij. De ChristenUnie verwerpt ook daarom activiteiten als prostitutie, gokhallen en coffeeshops. Verder is zij zeer kritisch over tendensen richting een 24-uurseconomie. Mens en samenleving zijn gebaat bij gemeenschappelijke rustmomenten. De zondag is daar uiterst geschikt voor en is een belangrijke verworvenheid uit onze christelijke traditie.

Vestigingsbeleid

De gemeente hanteert een vestigingbeleid voor bedrijven waarin het van belang is dat economische ontwikkelingen in harmonie met de omgeving plaats vinden. De overheid mag daarin niet de rol van betuttelaar op zich nemen, maar kan ook niet met iedere oplossing die het bedrijf aandraagt klakkeloos in zee gaan. Om willekeur te voorkomen, zullen heldere vestigingseisen in duidelijke bestemmingsplannen vast moeten liggen. Door het voeren van een goed vestigingsbeleid kunnen zowel overheid als burgers samen winnen. De aanwezigheid van een veelkleurig palet aan bedrijven is goed voor de werkgelegenheid. De ChristenUnie hecht veel belang aan het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Duurzaamheid is daarbij een sleutelwoord.

De gemeente zorgt voor een heldere regelgeving. Daar is op lokaal niveau heel veel aan te doen

Eén loket voor alle vragen van bedrijven voorkomt bureaucratie en eindeloze afhandelingprocedures.

Maatregelen mede naar aanleiding van de economische recessie:

De ChristenUnie:

- steunt het college van burgemeester en wethouders om vooralsnog de geplande grote investeringen uit te voeren. De financiële situatie van de gemeente laat dat toe. Uiteraard voeren college en gemeenteraad een voorzichtig beleid;
- wil een overlegplatform in het leven roepen waarin minimaal de gemeente en het bedrijfsleven zitten, maar bij voorkeur ook instellingen als het vmbo, met als doel om de ontwikkelingen in de economie goed in de gaten te houden.
- maatregelen voor meer efficiency binnen de hele gemeentelijke organisatie.

Programmapunten:

Werkgelegenheid en werkloosheid

- Bevorder het scheppen van werkgelegenheid die past bij de behoeften van de beroepsbevolking.
- De gemeente stimuleert bedrijven stageplaatsen aan te bieden aan hen die moeilijk een plaats kunnen vinden op de arbeidsmarkt en de gemeente geeft daarbij zelf het goede voorbeeld.

- Voer de Wet werk en bijstand ruimhartig uit, zowel wat het inkomens- als het werkdeel betreft.
- Richt de Sociale werkvoorziening in als leerwerkbedrijf voor mensen met een beperking.
- Geen uitbreiding van zondagsopenstelling van winkels (inclusief avondopenstelling van supermarkten op zondag).

Vestigingsbeleid en detailhandelsbeleid

- Zorg ten behoeve van ondernemers voor één loket waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Zo kort mogelijke lijnen ter bevordering van de communicatie
- Samenwerking met ondernemers en gemeente en andersom.
- Streef in kleine kernen een combinatie van functies (detailhandel, bibliotheek, bank etc.) na.
- Landbouwbedrijven krijgen ruimhartig de mogelijkheden nevenactiviteiten uit te voeren voor zover deze niet ten koste gaan van de kwaliteit van het buitengebied.

Recreatie en toerisme

- Stimuleer verblijfsrecreatie vanwege het gunstige effect op de middenstand..
- Het in de gemeente Tynaarlo aanwezige vliegveld Groningen Airport Eelde dient vooral met het oog op de toekomst goed geoutilleerd en geëquipeerd te zijn. De ChristenUnie is blij met de plannen voor baanverlenging in 2011.

4. SAMENLEVING

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

Wat is samenleving?

De samenleving is er naar de mening van de ChristenUnie mee gebaat dat er aandacht is voor het publieke, voor het gezamenlijke, voor wat ons bindt. Wij willen vanuit de Bijbelse opdracht graag meewerken aan een *samenleving* waarin we: **omzien naar elkaar, geven om elkaar, betrokken zijn op elkaar.**

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) biedt naar onze mening mogelijkheden om aan die 'sociale cohesie' met elkaar te werken.

Het verenigingsleven, buurtwerk, jongerenwerk e.d. moet gestimuleerd worden. Belangrijke samenbindende voorzieningen als kinderboerderijen, volkstuinen en buurtwinkels moeten beschermd worden.

Voor een florerende samenleving zijn zowel fundamentele vrijheden (vrijheid van godsdienst, meningsuiting, vereniging en onderwijs), als ook gedeelde waarden en normen nodig. Geen vrijheid zonder verbondenheid. Geen vrijheid van godsdienst en vereniging zonder een fundamentele erkenning van de democratische rechtsstaat. Geen vrijheid van meningsuiting zonder wederzijdse erkenning van menselijke waardigheid. Geen vrijheid van onderwijs zonder kwaliteitseisen.

Tot slot is ook belangrijk om processen van isolatie, polarisatie en radicalisering tegen te gaan door het (opnieuw) erbij betrekken van mensen die dreigen af te glijden of zich af te keren van de Nederlandse samenleving en democratische rechtsorde. Daarbij dient vooral gedacht te worden aan scholing, stages en werk. Dit is primair een zaak van het lokale bestuur, van preventie, signalering en interventie. Dat moet gebeuren samen met professionals als wijkagenten, jeugdwerkers en leraren en ingebed in het lokale beleid op het terrein van veiligheid, integratie, werk, jeugd e.d.

Kernwaarden in de visie van de ChristenUnie zijn:

- De ChristenUnie ziet "gezin als hoeksteen van de samenleving".
- Een samenhangende en betrokken sociale omgeving waarin normen en waarden kunnen worden uitgewisseld en aandacht is voor kwetsbaren.
- Helpen van kwetsbaren in samenleving (mensen die het niet op eigen kracht kunnen: eenzamen, armen, behoeften/noden).

4.1 JEUGD, GEZIN EN ONDERWIJS

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

Het gezin is de **hoeksteen van de samenleving**, maar het gezin staat er in toenemende mate alleen voor. Er zijn gaten ontstaan in de traditionele manier van opvoeden: familie, buurt, kerk en andere elementen van de traditionele leefomgeving spelen een steeds kleiner wordende rol en zijn niet langer vanzelfsprekende opvoedingspartners van de ouders. Het is niet ten overvloede om hier ook de consumptiemaatschappij en de toenemende individualisering te noemen.

Het gezin is de basis van kinderen, ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Maar niet alleen het gezin moet een gezonde basis zijn, ook de directe omgeving waarin kinderen opgroeien en gezinnen functioneren: het sociale netwerk. De ChristenUnie wil zich inzetten voor het versterken van de kringen rond gezinnen. We vinden relaties belangrijk, relaties waarin waarden en normen worden uitgewisseld.

Centra voor Jeugd en Gezin gaan ouders en kinderen ondersteunen bij het opvoeden en opgroeien. Door de komst van Centra voor Jeugd en Gezin heeft de gemeente een belangrijk middel in huis om werk te maken van preventie en om de zorglijnen kort te houden en adequaat op te treden bij ontsprongen tijdens de opvoeding van de jeugd.

Een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is straks een herkenbaar inlooppunt in de gemeente. De basisfuncties van een CJG zijn:

- een inloop bieden voor vragen van ouders en jongeren over opvoeden en opgroeien;
- laagdrempelig advies en ondersteuning geven, zodat de gezinnen zichzelf kunnen redden;
- jeugdigen en gezinnen met risico's en problemen in beeld brengen;
- op tijd hulp bieden aan gezinnen om het ontstaan (of het uit de hand lopen) van problemen te voorkomen;
- de zorg aan een gezin coördineren volgens het principe 'één gezin, één plan': als meer leden van één gezin hulp (nodig) hebben, moet de zorg op elkaar afgestemd zijn;
- niet alleen signaleren en doorverwijzen naar hulpverlening maar ook, waar mogelijk, eerste ondersteuning, monitoren en nazorg;
- het centrum moet op zo kort mogelijke termijn opgericht worden en operationeel zijn.

Bij zwaardere problemen of een meer ingewikkelde hulpvraag coördineren de centra: ze nemen contact op met de jeugdgezondheidszorg of de jeugdzorg.

De ChristenUnie wil ook graag vaststellen dat "slechts" een deel van de doelgroepen extra zorg behoeft. Met 80% van onze jeugd gaat het gewoon goed.

Opleiding, cultuur en sport

Door een rijk aanbod van opleiding, cultuur en sport kunnen jongeren de vaardigheden en de kennis opdoen die zij nodig hebben in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Scholen moeten alle ruimte krijgen om zich te kunnen richten op hun kerntaak: het geven van goed onderwijs. De opvoedingsverantwoordelijkheid ligt bij de ouders en mag niet worden uitbesteed aan de school of aan andere instellingen rond het kind. Het is belangrijk dat kinderen onderwijs aangeboden krijgen op hun niveau en dat ze een diploma kunnen halen. Lokale samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven moet resulteren in een betere aansluiting op de arbeidsmarkt.

Onderwijs

De ChristenUnie maakt zich sterk voor het behoud van het bijzonder onderwijs in de gemeente. Bij eventuele samenwerkingsscholen en/of brede scholen dienen voorwaarden gecreëerd te worden waardoor er sprake is van het behoud van de identiteit van de school.

Kennis van de geschiedenis van het christendom en het christelijke stempel op de geschiedenis van Nederland is ook op openbare scholen van groot belang.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is vooral voor achterstandskinderen van groot belang. Een goede aansluiting van dit taalonderwijs met het vroegschoolse onderwijs (groep 1 en 2 van het primair onderwijs) is van belang. Goede afspraken hierover met het onderwijs zijn belangrijk.

Vooraf de beleidsterreinen onderwijs, veiligheid, volksgezondheid en zorg zullen onderling afgestemd moeten worden om het jeugdbeleid tot een succes te laten zijn.

Programmapunten:

- Het gemeentelijk beleid gezinsvriendelijk maken door in te zetten op veilige wijken, op ondersteuning van ouders en op het integraal aanpakken van problemen (dus in het gezin).
- Één wethouder beheert de portefeuille Welzijn.
- Het CJG moet op zo kort mogelijke termijn opgericht worden en operationeel zijn.
- Jeugdzorg binnen de WMO
- Zorg voor kwaliteit van en het toezicht op de kinderopvangcentra en buitenschoolse opvang
- Goed faciliteren en beheren van hangplekken / activiteitenplekken
- Kinder-/sport- en speelplaatsen moeten drugs/blowvrij zijn en blijven (door aanpassen van de APV).
- Stimuleren van bedrijven om leerwerkplekken te creëren.

4.2 ZORG, WELZIJN EN SOCIALE ZAKEN

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er vanuit de overheid aandacht is voor de kwetsbaren in onze samenleving. De Bijbel geeft ons op diverse plaatsen aan dat Christenen oog moeten hebben voor de zwakkere medemens in onze samenleving. Bij het inzetten van het marktmechanisme moet steeds de positie en het belang van de zorgvrager centraal staan. Deze aandacht dient er ook te zijn wanneer schaalvergroting van instellingen wordt overwogen.

De ChristenUnie zal zich steeds weer sterk maken voor de positie van chronisch zieken.

De overheid dient een nadrukkelijke rol te blijven vervullen waar het gaat om zorg voor onze burgers en inkomensondersteunende maatregelen voor mensen die niet kunnen werken.

Van groot belang is dat er een actief en uitnodigend beleid is waardoor mensen via een werksituatie aan de slag kunnen. Zoveel mogelijk moet geprobeerd worden dat iedereen mee doet. Maar ook daar geldt weer dat wanneer dat niet mogelijk is de overheid er voor zorgt dat er in de sfeer van financiële vergoeding een goed, bekend en toegankelijk vangnet is.

Toch wil de ChristenUnie hier niet een berustende houding innemen. Zo veel mogelijk moeten belemmeringen om een actieve bijdrage in onze samenleving te vervullen weggenomen worden. Kwetsbare burgers moeten in staat gesteld worden hun eigen levenspatroon vorm te geven.

Vrijwilligers

Na de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is nog duidelijker geworden dat een sterk georganiseerd vrijwilligerswerk noodzakelijk is. 'In de gemeente Tynaarlo zijn veel vrijwilligers actief op het gebied van cultuur, sport en welzijn. Zonder deze vrijwilligers zouden veel activiteiten in onze gemeente niet uitgevoerd kunnen worden.' Onder vrijwilligers verstaat de ChristenUnie ook de vele mantelzorgers. Een opdracht voor de gemeenteraad is: ondersteun het vrijwilligerswerk door: bijv.: stimulering activiteiten, samenhang en signalering problematiek

Kwetsbaar

Kwetsbaar zijn tenslotte ook de burgers die als gevolg van hun verslaving aan de onderkant van onze samenleving terecht dreigen te komen of zijn gekomen. Op dit onderdeel mogen we geen berustende houding innemen. We moeten voor een goede opvang zorgen en nog veel meer investeren in preventie om verslavingsproblematiek zoveel mogelijk te voorkomen.

Voor de ChristenUnie geldt het gezin als hoeksteen van de samenleving. Daarnaast moeten we ook aandacht hebben voor sterk groeiende groep alleenstaanden.

Sport

Sport speelt in onze huidige samenleving een belangrijke rol. De ChristenUnie ziet voor de gemeente vooral een faciliterende rol weggelegd. Daarnaast kan de sport een gunstige invloed hebben op het terrein van gezondheid, integratie, bevorderen gezinssamenhang e.d.

Cultuur

Cultuur manifesteert zich op tal van manieren in onze samenleving. Kunst, musea, muziek, toneel e.d. zijn in onze samenleving niet weg te denken. Bovendien zijn we trots op het culturele erfgoed in de vorm van gebouwen en cultuurlandschappen.

Cultuur is van belang voor de samenhang in de gemeente. Bibliotheken en buurthuizen (verenigingsleven!) moeten gestimuleerd en beschermd worden. De ChristenUnie is van mening dat de overheid in de voorwaardenscheppende sfeer een taak heeft

Ouderen

Binnen het kader van de **WMO** is er sprake van ouderen beleid, uiteraard. Toch op deze plaats een aantal aandachtspunten op dit terrein:

- Investeer in een integraal ouderenbeleid, waar de ouderen ook zelf actief bij betrokken worden.
- Voer overleg met de ouderenbonden in de gemeente.
- Continue aandacht voor woon- en leefomgeving. Voldoende ouderenhuisvesting op de korte en langere termijn op basis van een woningbehoefte-onderzoek.
- Voorbeeldfunctie van de gemeente in het personeelsbeleid m.b.t. ouderen.
- Eerbied voor de grijze haren.

Programmapunten:

- Het is nodig het bestaande beleid en regelgeving 'in de etalage' te zetten alvorens nieuwe initiatieven te ontplooiën. Het niet-gebruik van regelingen door burgers is nog veel te hoog.
- Faciliteer en betrek bureaus bij hulp situaties, zodat de kosten niet in alle gevallen op de beroepskrachten van de WMO (gemeenten) afgewenteld worden bij bezoek aan ziekenhuis, boodschappen doen, tandarts, etc.
- Huishoudelijk hulp is in het kader van de WMO ook zorgverlening. In het aanbestedingsbeleid voor deze tak van zorg dient met dit specifieke karakter rekening gehouden te worden.
- Organiseer 'wegwijsfunctie' voor de burger naar (sociale)voorzieningen (actief informatieloket per gemeente).
- Inventariseer waar sociale- en/of gezondheidsproblematiek is en investeer in preventie.
- Zorg dat de uitvoering van beleid aan organisaties toegekend wordt op basis van kwaliteit
- Ontwikkel beleid voor de groeiende groep alleenstaanden.
- Bevorder voorlichting over (het voorkomen van) schulden, met speciale aandacht voor jongeren.
- Stimuleer een aanbod van plaatsen voor begeleid wonen. Medeburgers die om welke reden niet in staat zijn om (tijdelijk) zelfstandig te wonen, moet een vorm van begeleid wonen worden aangeboden.
- Stimuleer samenwerking tussen sportclubs van verschillende sporten, om zo een afwisselend aanbod te creëren en meer faciliteiten te bieden

én de activiteiten voor een ieder bereikbaar te maken. Maak beleid waarmee de integratie van diverse bevolkingsgroepen wordt bevorderd.

- Onderzoek de mogelijkheid van een huisartsenpost binnen de gemeente Tynaarlo, bijvoorbeeld te vestigen op het terrein van Lentis in Zuidlaren.
- Stel openbare gebouwen, zoals bibliotheken open voor kunstenaars voor bijv. exposities of een werk (onder gestelde randvoorwaarden!).
- Hanteer criteria rondom geweld en discriminatie, godslastering en onzedelijkheid, uitsluitend om excessen te voorkomen.

4.3 SOCIALE SAMENHANG

VISIE VAN DE CHRISTENUNIE

Bewogenheid is een belangrijke drijfveer om als overheid te investeren in onze samenleving. De Bijbel geeft praktische invulling aan die bewogenheid. Omzien naar onze naaste blijft echter een belangrijk speerpunt als het gaat om het samenleven in dorp, wijk of buurt.

In kleine kernen is de sociale cohesie een zeer belangrijk aspect voor de leefbaarheid in die kernen. De ChristenUnie is van mening dat het gemeentebestuur invulling moet geven aan een duurzame samenleving. Te veel wordt een standpunt van een groepering verheven tot een tegenstelling die er naar onze mening niet moet zijn. Zonder onze eigen principes geweld aan te doen, moeten we respect opbrengen voor de ander.

We willen als politieke partij geen inbreuk maken op persoonlijk leven van de burger. Wij vinden het wel belangrijk dat verschillende groepen met elkaar in gesprek komen. Sociale cohesie ontstaat voor ons pas als er sprake is van: samenwerking tussen inwoners van een dorp of wijk, onderlinge solidariteit ervaren wordt en er sprake is van betrokkenheid op elkaar. Wij zijn van mening dat verenigingen en kerken al een belangrijke bijdrage aan sociale cohesie leveren. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning willen we als (één van de) instrumenten hier voor gebruiken.

Het gemeentelijk beleid moet er op gericht zijn op zoek te gaan naar kwetsbare medeburgers.

Programmapunten:

- Bevorderen sociale samenhang door ontmoetingsgelegenheden (MFA's) en activiteiten (Trias/ Kerken/Buurtinitiatieven)
- Zorg voor minimaal één ontmoetingspunt (sociale supermarkt) per dorp/buurt waar burgers kunnen kopen of iets kunnen regelen.
- Stimuleer activiteiten met het oog op de samenhang in een dorp/buurt waar het dorp zoveel mogelijk in al zijn geledingen bij betrokken is dan wel zich betrokken voelt.
- Stimuleer een integraal beleid op het gebied van welzijn (club- en buurthuiswerk en maatschappelijk werk), integratie, jeugdzorg, veiligheid en sport in relatie tot de brede (buurt)school.
- Ga mogelijkheden na om meer jongeren deel te laten nemen aan verenigingsactiviteiten.
- Vraag meer aandacht voor voorzieningen die burgers die minder mobiel zijn.
- Stimuleer buurtbeheer van speeltuinen, hangplekken, uitleenpunten voor sport en spel e.d.

In een samenleving, waarin we afnemende betrokkenheid constateren, zoeken we antwoord op de vraag hoe we kunnen 'verbinden' en mensen het gevoel hebben/krijgen erbij te horen, ertoe te doen, serieus genomen worden. Oftewel: hoe kunnen we participatie vergroten?

Eigenlijk is dit het onderwerp waar het allemaal om draait. Omzien naar elkaar is ook een Bijbelse opdracht.

Kandidatenlijst ChristenUnie Tynaarlo

1.	Jaap Hoogenboom Zuidlaren
2.	Henny van den Born Paterswolde
3.	Auke Holtman Zuidlaren
4.	Hans de Graaf Zuidlaren
5.	Bernard van Zwol Zuidlaren
6.	Anne Swart Zeijen
7.	Henk Groen Zuidlaren
8.	Jan Buist Zuidlaren
9.	Kees de Bruijn Zuidlaren
10.	Bert Gringhuis Zuidlaren

Voor alle informatie over de ChristenUnie Tynaarlo

kunt onze website bezoeken:

www.tynaarlo.christenunie.nl

**ons postadres is:
Secretariaat
ChristenUnie Tynaarlo
Kwikstaartweg 43
Paterswolde**

**'De ChristenUnie
is onmisbaar
in het
gemeentebestuur
van Tynaarlo'**